

Subsidieoproep voor gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken

A. Situering

In het kader van het versterken van aanbod opvoedingsondersteuning in de Huizen van het Kind lanceert het agentschap Opgroeien regie een oproep aan organisaties die een gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking (VGV) en gedwongen huwelijken aanbieden, met een bereik in heel Vlaanderen en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

Er is een noodzaak in Vlaanderen en Brussel om een beleid tegen VGV en gedwongen huwelijken door te voeren. Op 5 maart 2018 werd een nieuw prevalentierapport naar VGV in België gelanceerd (geactualiseerd op de cijfers van 31 december 2016)¹. De studie laat duidelijk zien dat het probleem in België blijft stijgen en toont dat de nood aan preventie (meisjes die risico lopen op besnijdenis) en medische/sociale behandeling (van reeds besneden vrouwen) groot is. Vlaanderen is de regio die het meest betrokken is bij deze problematiek, met meer dan 11.000 meisjes en vrouwen die besneden zijn of risico lopen besneden te worden, tegenover 8.000 in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en 5.500 in Wallonië. Desondanks de stijgende en aanzienlijk hogere prevalentiecijfers in Vlaanderen en Brussel worden hier op dit ogenblik veel minder inspanningen geleverd op vlak van preventie en sensibilisering, in verhouding tot Wallonië. Dit zou meer ingang moeten vinden.

Representatieve cijfers om de omvang van het probleem van gedwongen huwelijken in België in te schatten zijn niet beschikbaar. Dit omdat deze niet of slechts gedeeltelijk worden verzameld. Daarnaast blijven veel gevallen van huwelijksdwang onder de radar, en worden ofwel niet aangegeven, of worden niet als zodanig erkend. Toch is het wel degelijk aanwezig. In België heeft men tot op zekere hoogte het fenomeen van gedwongen huwelijken aangepakt op wetgevend en op beleidsniveau, maar er moet nog verder ingezet worden op sensibilisering en preventie; om de potentiële of daadwerkelijke slachtoffers van een gedwongen huwelijk in de praktijk beter te leren herkennen, ondersteunen en begeleiden en zo betere bescherming en zorg te bieden; en om gedwongen huwelijken in België in de toekomst te vermijden. Verder onderzoek naar de visie van (potentiële) slachtoffers is daarnaast ook dringend nodig en zou moeten leiden tot een beter inzicht in deze materie, wat een hulp kan zijn bij het ontwerpen van verdere beleidslijnen en interventies².

¹ Dubourg, D., & Richard, F. (2018). *Schatting van de prevalentie van in België wonende vrouwen en meisjes die vrouwelijke genitale verminking ondergingen of het risico lopen om verminkt te worden*, 2018. Geraadpleegd op 27 september 2018 via https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/20180302_fgm_prevalencestudy_12_pages_nl.pdf

² Leye, E., & Sabbe, A. (2015). 2. *Gedwongen huwelijken*. Geraadpleegd op 27 september 2018, <https://www.kennisplein.be/Documents/Gedwongen%20huwelijkenDEF.pdf> en Leye, E., & Sabbe, A. (2016). *Huwelijksdwang in België*. Geraadpleegd op 27 september 2018 via https://igvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/nederlandse_samenvatting_matrifor.pdf

Meer inzetten in de strijd tegen VGV en gedwongen huwelijken in Vlaanderen, door middel van preventie, sensibilisering en ondersteuning van (potentiële) slachtoffers en professionals, kan perfect vanuit de setting van een Huis van het Kind.

Door een nieuw aanbod structureel te verankeren binnen de regelgeving preventieve gezinsondersteuning, wil Opgroeien regie mee de strijd tegen VGV en gedwongen huwelijken aangaan. Het ministerieel besluit van 22 maart 2019 betreffende de regels voor de erkenning en de subsidiëring van gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken kan u in bijlage 1 terugvinden.

Via voorliggende oproep kan subsidie voor de organisatie van dit aanbod aangevraagd worden. De regelgeving bepaalt dat, om een subsidie te kunnen krijgen voor de uitvoering van een aanbodsform, de organisator over een erkenning van die aanbodsform moet beschikken. Daarnaast dient de toekenning van een subsidie te gebeuren op basis van een oproep met een vergelijkende procedure. Hier wordt er geopteerd om zowel de procedure voor erkenning als deze voor subsidiëring te laten verlopen op basis van hetzelfde aanvraagformulier.

Indien aan de erkenningsvoorwaarden voldaan is en de organisator heeft het best beoordeelde dossier na de vergelijkende procedure zal er een erkenning en een subsidie als gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken worden toegekend.

B. Beschikbaar budget

Het maximum subsidiebedrag dat binnen de beschikbare begrotingskredieten door Opgroeien regie kan worden toegekend bedraagt momenteel 41.000,00 euro. Het effectief toegekende subsidiebedrag is een variabel bedrag. Bij de berekening van dit variabel bedrag wordt rekening gehouden met de mate van aanwezigheid van het doelpubliek in het werkingsgebied. Voor de berekening van het variabele bedrag geldt een basisbedrag van 3 cent 20 per minderjarige in het werkingsgebied. Het basisbedrag wordt vermeerderd met het bedrag dat verkregen wordt door de vermenigvuldiging te maken van 20% van het basisbedrag, met de samengestelde indicator.

Op basis van deze criteria bedraagt het subsidiebedrag voor 2019 40.934,54 euro.

De subsidie kan na een vergelijkende procedure toegekend worden aan 1 organisator, met ingang van 1 januari 2019 en wordt toegekend voor onbepaalde duur.

Zoals vermeld in artikel 59 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 moet de subsidie worden aangewend om de opdrachten uit te voeren en de doelstellingen na te streven die eigen zijn aan de aanbodsform (zie E. Aanwending van de middelen). De subsidie geldt als een algemene werkingsubsidie die toegekend wordt ter ondersteuning van personeels- en werkingskosten.

C. Aanvraag

De subsidie voor gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken wordt aangevraagd via het formulier dat daarvoor ter beschikking wordt gesteld vanuit Opgroeien regie.

Het [aanvraagformulier](#) bestaat uit de volgende 7 delen:

1. Identificatie- en contactgegevens van de aanvrager
2. Werkingsgebied
3. Aanbod

4. Kwaliteit: startvoorwaarden
5. Engagementsverbintenis
6. Indicatieve begroting voor 1 jaar
7. Ondertekening van de aanvraag

Opgroeien regie zal op basis van de aanvraag een beslissing nemen over de erkenning en subsidiëring.

Indien de aanvrager in aanmerking wenst te komen voor subsidie dient de aanvraag uiterlijk op 16 mei 2019 (postdatum geldt als bewijs) aangetekend te zijn verstuurd naar onderstaand adres:

Opgroeien regie – Voorzieningenbeleid
T.a.v. dossierbeheer Huizen van het Kind
Hallepoortlaan 27
1060 Brussel

D. Beslissingskader

Fase A: Onderzoek ontvankelijkheid

Zo snel mogelijk en binnen de 30 dagen na datum van aangetekende zending zal je bericht ontvangen van Opgroeien regie over het al dan niet ontvankelijk zijn van de aanvraag.

Om ontvankelijk te zijn, dient de aanvraag:

- aangetekend te worden verstuurd;
- tijdig te worden ingediend, uiterlijk op 16 mei 2019;
- volledig te zijn ingevuld;
- voorzien te zijn van de noodzakelijke handtekeningen.

Enkel ontvankelijke aanvragen worden verder inhoudelijk behandeld.

Fase B: Onderzoek erkennings- en subsidievoorwaarden

Hiertoe dient:

- het identificatieluik naar waarheid te zijn ingevuld;
- het werkingsgebied gespecificeerd te zijn;
- de aanvrager aan te tonen dat het minimaal noodzakelijke aanbod zal worden voorzien (realiseren van de opdrachten en doelstellingen vermeld in de artikelen 44 en 45 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning en hoe uitvoering zal gegeven worden aan de bepalingen van het ministerieel besluit van 22 maart 2019 betreffende de regels voor de erkenning en de subsidiëring van gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken, met name de artikelen 2, 3, 4, 5 en 6);
- de aanvrager aan te tonen dat er zal voldaan worden aan de startvoorwaarden inzake kwaliteit, vermeld in de artikelen 28 tot en met 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van de preventieve gezinsondersteuning;
- de aanvrager aan te geven dat de organisator zich engageert om de engagementen vermeld in artikel 26, 4°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van de preventieve gezinsondersteuning te realiseren, maximaal één jaar na toekenning;

- een korte motivatie of toelichting voorzien te worden, daar waar ernaar gevraagd wordt.

Bij de inhoudelijke verwerking van het ingediend dossier kan Opgroeien regie op elk moment bijkomende informatie opvragen. Deze bijkomende informatie dient in dat geval zo snel mogelijk aan het agentschap te worden bezorgd.

Enkel aanvragen die voldoen aan al deze erkennings- en subsidievoorwaarden komen verder in aanmerking voor erkenning en subsidie.

Fase C: Beoordelen van de aanvragen op basis van vergelijkingscriteria

Een jury beoordeelt en scoort iedere aanvraag die voldoet aan de erkennings- en subsidievoorwaarden. De beoordeling gebeurt op basis van de vergelijkingscriteria die hieronder zijn opgesomd.

Voor de vergelijkende procedure beoordeelt Opgroeien regie de mate waarin en de wijze waarop er aan de erkenningsvoorwaarden voldaan is zoals deze in de aanvraag beschreven zijn door de aanvrager. Uit de beschrijving moet dus blijken in hoever dit criterium nu reeds concreet gerealiseerd wordt (mate waarin) en op welke manier men dit aanpakt (wijze waarop). Op elk van de drie criteria kan een maximale score van 15 punten toegekend worden.

1. Werkingsgebied en bereik (15 punten)

Voor Opgroeien regie is een breed toegankelijk aanbod belangrijk. De spreiding van het aanbod is dan ook een beoordelingscriterium. Organisatoren dienen aan te tonen op welke wijze en in welke mate ze over heel Vlaanderen en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad deze meisjes, vrouwen en (aanstaande) gezinnen bereiken.

2. Omschrijving van het aanbod (15 punten)

In dit deel moet de organisator zo concreet mogelijk aantonen hoe hij de opdrachten en doelstellingen vermeld in de artikelen 44 en 45 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning en de bepalingen van het ministerieel besluit van 22 maart 2019 betreffende de regels voor de erkenning en de subsidiëring van gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken, met name de artikelen 3, 4, 5 en 6 zal realiseren. De organisator moet uitvoering geven aan al de opdrachten, vermeld in artikel 44, tweede lid, van het besluit van 28 maart 2014, en moet daarbij al de doelstellingen nastreven, vermeld in artikel 45 van het voormelde besluit.

Meer bepaald moet de organisator dus aantonen:

- Op welke wijze en in welke mate ze t.a.v. de doelgroep, vermeld in artikel 2, 1° t.e.m. 5° van het ministerieel besluit van 22 maart 2019 betreffende de regels voor de erkenning en de subsidiëring van gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken, volgende zaken uitvoeren:
 - o sensibiliseringsacties;
 - o een telefonisch en digitaal onthaal;
 - o inloopmomenten;
 - o sensibiliseringsactiviteiten in groep;
 - o ambulante individuele ondersteuning aanbieden.
- Op welke wijze en in welke mate ze bij de uitvoering van bovenstaande zaken expliciet een focus leggen op een cultuursensitieve benadering.
- Op welke wijze en in welke mate ze de inloopmomenten en de activiteiten in groep afstemmen op de lokale noden.

- Op welke wijze en in welke mate ze de deskundigheid van de actoren, vermeld in artikel 2, 6° van het ministerieel besluit van 22 maart 2019 betreffende de regels voor de erkenning en de subsidiëring van gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken, bevorderen:
 - o sensibiliseringsacties;
 - o cultuursensitieve vormingen en intervisies voor professionals;
 - o operationeel onderzoek;
 - o verspreiding van kennis uit operationeel onderzoek;
 - o samenwerking met en ondersteuning van partners;
 - o betrokkenheid op nationaal en internationaal niveau.
- Op welke wijze en in welke mate ze een partnerschap met de Huizen van het Kind aangaan.

3. *Kwaliteit (15 punten)*

In dit deel dient zo concreet mogelijk omschreven te worden in welke mate en op welke wijze de organisator voor wat betreft de uitvoering van de aanbodsform reeds voldoet aan de startvoorwaarden kwaliteit zodat de werking zo kwaliteitsvol mogelijk uitgevoerd kan worden. Deze worden bepaald in de artikelen 28 tot en met 32 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning.

In totaal staat de aanvraag op 45 punten. Minimaal de helft van de punten moet worden behaald (met name 22,5/45) om een subsidie toegekend te kunnen krijgen. De aanvraag met de hoogste score krijgt de subsidie toegekend.

Fase D: Beslissing door de Administrateur-Generaal

Ten laatste 3 maanden na de uiterste indieningsdatum (16 mei 2019) zal Opgroeien regie een beslissing nemen over de aanvraag tot erkenning en subsidiëring als gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken, meer bepaald:

- de toekenning van een erkenning en subsidie als aanbodsform **of**
- het voornemen tot weigering van de subsidie als aanbodsform. Indien dit laatste het geval is, zal het aangetekend schrijven de mogelijkheid, de voorwaarden en de procedure bevatten om, indien de aanvrager dit wenst, een gemotiveerd bezwaarschrift in te dienen.

E. Aanwending van de middelen

Indien de subsidie wordt toegekend, vindt het gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken haar regelgevende basis in onderstaande besluiten:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 tot uitvoering van het decreet van 29 november 2013 houdende de organisatie van preventieve gezinsondersteuning (zie <http://www.huizenvanhetkind.be/hk/Regelgeving/definitievegoedkeuringbvr/>).
- Het ministerieel besluit van 22 maart 2019 betreffende de regels voor de erkenning en de subsidiëring van een gezinsondersteunend aanbod ter preventie van vrouwelijke genitale verminking en gedwongen huwelijken (zie bijlage 1).

Het gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken dient dan ook aan de bepalingen in deze besluiten te voldoen.

Op het moment dat de subsidie wordt toegekend, betekent dit dat vanaf dat moment:

- Het gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken onder de toezichts- en handhavingsbepalingen valt die in het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014 zijn opgenomen (zie artikelen 73 t.e.m. 80 van het besluit van de Vlaamse Regering van 28 maart 2014).
- Het gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken jaarlijks ten aanzien van Opgroeien regie dient te rapporteren over:
 - 1° de soort, de frequentie en de spreiding van elke activiteit;
 - 2° het bereik per activiteit, zowel kwantitatief als kwalitatief.
- Het gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken jaarlijks en uiterlijk zeven maanden na het afsluiten van het boekjaar aan Opgroeien regie een financieel verslag dient te bezorgen over het voorgaande werkingsjaar, dat minimaal volgende gegevens bevat:
 - 1° de goedgekeurde jaarrekening van de ontvanger van de subsidie;
 - 2° een overzicht van alle kosten en opbrengsten met betrekking tot de aanbodsform.
- Het gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken jaarlijks en uiterlijk eind januari aan Opgroeien regie een lijst dient te bezorgen met alle personeelsleden van de gesubsidieerde aanbodsform, met van elk personeelslid de voor- en achternaam, het aantal jaar geldelijke anciënniteit, de datum van indiensttreding, tegen welk percentage voltijds equivalent het personeelslid werkt in de aanbodsform, volgens de situatie op 1 oktober van het voorgaande jaar.
- De werking van het gezinsondersteunend aanbod ter preventie van VGV en gedwongen huwelijken minstens om de 5 jaar geëvalueerd wordt, met het oog op de controle van de naleving van de subsidievoorwaarden.

F. Vragen?

Voor meer informatie of vragen met betrekking tot deze oproep kan je via mail huizenvanhetkind@kindengezin.be of telefonisch 02/533.14.92 terecht bij Opgroeien regie.